

WANKEL WONDER

Justus van Oel

*

101 gedichten

ZELFDE PRIJS, ZELFDE BOEK.
Via bol.com krijgt de schrijver heus wel
iets van de verkoopprijs.

KOOP VIA DE SCHRIJVER!
Bestel je boek bij
www.bravenewbooks.nl/justusvanoel
Dan krijgt de schrijver écht iets.

...

Copyright: Justus van Oel, 2022
Omslag & ontwerp: Maritgen Matter
Beeld: Shutterstock
ISBN: 978946448659

INLEIDING

Het staat nu op papier, dus het zijn échte gedichten. Eerst bestonden ze alleen als email, wekelijks verstuurd. Gratis. In totaal ontvingen de vaste mail-abonnees sinds maart 2019 ruim 160 gedichten. De beste bleven over, sommige heb ik voor deze gelegenheid verbeterd, aan andere veranderde ik geen letter. Dat ze ooit ontstaan zijn dank ik aan mijzelf, maar zeker ook aan de vaste wekelijkse lezers. De volgorde is ongeveer die waarin ze geschreven zijn. Voor de vormgeving en het beslissende zetje dat deze bundel nodig had dank ik Maritgen Matter.

Tot slot: hebt u het nog niet gedaan, meld u vooral aan bij iedereweekietsmoois.nl voor het wekelijkse nieuwe werk. Zo helpt u de volgende verzamelbundel weer de wereld in. Ik ben er enorm trots op.

Justus van Oel
Amsterdam, mei 2022

PS. Uitverkocht kan deze bundel nooit raken, elk exemplaar wordt on demand gedrukt. Dus ook om weg te geven - wordt desgewenst direct bij de begunstigde bezorgd.

JE VERJAARDAGSKADO

Kindertijd, ondeelbaar,
rond, een ongehinderd
worden zonder begin,
geen seconde gaat
verloren, jij en alles
blijven altijd bewaard,
vroeger is van vergeten
wolken waar jij 's nachts
op slaapt en alweer is
gisteren ongemerkt
vandaag geworden.

Behalve als je jarig was,
dan aarzelden en rekten
en trokken de dagen
ongeëvenaard.

Je verjaarskado dit jaar
is kindertijd, vindbaar
in stilte, ogendicht kussen,
in glimlachend zuchten,
in het wit tussen woorden
en zinnen, in jong gras
gestreeld door lentewind:
kleine ongetelde tijd,
gratis voor het grijpen.

AJAX - REAL EN MIJN OOI'T

Waar de Insulindeweg zich knikt,
naast de kerk, verdwenen, woonde ik.
Mijn vader dorpsdokter in Oost,
ik een onwennig kind, gevangen
tussen veel gewone mensen.

Cruijff kroonde ons tot keizers
door ooit eens voor te rijden,
drie treden te bestijgen naar de deur
en Vader Arts te consulteren,
hij kwam uiteraard ná sluitingstijd.

Dat erwtjes "Cruijffies" heetten bij ons thuis,
dat is toen aan JC verteld. Op een recept
heeft hij voor mij, voor ons, zijn naam gezet.

Dat recept heb ik geruild, voor plastic
Airfix mini-militairen. Tot nu toe
heb ik niet gehuild. Of misschien die ene keer.

Op de parkbrug klonk het juichen van De Meer.
Vader Arts in stadion. Ik hoorde, van veraf,
aangewaaid over de sporen, het geluid van scoren.

TUNNEL

Het mooiste moment is de nacht.

De auto als cocon
suizend door het duister,
gevangen in twee lange armen
van duizenden lampen.

Tijdloos onderweg zijn
tussen ergens en nergens,
links en rechts een lichtend lint
dat aan de horizon zichzelf de hand reikt
en ineenkrimpt tot een punt.

Je ziet het einde van de reis, altijd,
maar weet ook dat het nooit zal komen:
waar de lijnen lijken te verdwijnen
gaat steeds de rits van licht weer open.

Felgele bollen botsen op de auto,
flitsen kort naar binnen,
lossen spoorloos op.

Terug in de tunnel,
rust, tot de volgende bundel
jou en je rijdend huis weer komt strelen.

Ritme, ruimte en tijd.
De klok is gestopt. Alles klopt.

POES HEEFT HET MOEILIJK

Dertig paar laarzen en schoenen
ruikend naar vet en damesvoeten
die altijd om een kopje vroegen,
wég, de inloopkast met lange
hangende lappen, leeg, de vaste
slaapplaats bij mama's rustige
benen: opeens verdwenen.

De lichtere stappen op de trap,
haar nogmaals om eten vragen,
naast haar in de erker gapen
en pootjes strekken daar waar
de zomer zon de zachte kussens
kuste, wat poezen zich bewust
zijn blijft gissen, ze missen.

Poes zoekt meubels en stoelen
en dozen en stapeltjes dingen
die ze keurig had gekeurmerkt
en bewaard op haar mentale
kaart: verdwenen, niet boven,
niet beneden. Verschoven werd
er weleens iets, maar wat hier
gebeurd is kan ze niet geloven.

DE ZACHTE KALENDER

Boven de Van Lennepkade
hun letter in de lucht, van
vliegen, vertrekken, vluchten,
vrolijk voorjaar. Altijd daar.

De zachte kalender zijn ze.
Ganzen. Met vastbesloten
vleugelslagen slaan ze de
seizoenen om. Vandaag.

Soms een nachtvlucht, gakkend:
onzichtbaar blind vertrouwen
in elkaar, in samen alles weten,
waarheen, hoe en waarom.

Moeras werd weiland, sloot werd kade,
land werd stad, maar nooit verdwalen
ganzen: ze weten en vergeten tegelijk,
tijdloos wijst de wereld hun de weg.

Ze vlogen weer voorbij, in vrijheid
aan elkaar en mij verbonden,
ik onverwacht verwacht getroost
door wat zoveel groter is dan wij.

WILLEM'S LAATSTE WIL

In barakken bijgeschoold
in overleven, boksende
banketbakker, handelaar
in losse koffiebonen,
vastbesloten sjacheraar,
kocht zich met wodka vrij
bij de oprukkend Russen
tijdens de slag om Berlijn.

Naar Amsterdam gelopen,
na jaren avondonderwijs
eigen accountantskantoor ,
gezin gesticht, twee kinderen,
alles goed, toen met pensioen,
huis en tuin tot in de puntjes,
in plaats van dagelijks gecijfer
het grote Puzzelwoordenboek.

Woordenlijst als slotgevecht.
'Dementeren', 'Dement',
'Alzheimer', 'Vergeten' -
alles wat hij weigerde te weten
ijzerenheinig doorgestreept,
Wim was winnaar van nature,
zijn Puzzelwoordenboek een
indrukwekkend monument
voor de menselijke wil.

TIJD VOOR JONGE MENSEN

Als een lopende band
in een sportschool,
strak op tempo,
zonder stang om vast
te grijpen, zo ervaar je
als je jong bent tijd.

Achter jouw rug de leegte
van vóór jouw geboorte:
wie niet bleef bewegen
werd meegesleurd
door het stromende zwart
en spoorloos vergeten.

Elke adem, elke hartslag
een stap om bij te blijven,
om niet ruggelings terug
te vallen in verleden tijd.
Zelfs om stil te staan
moet je je haasten,
wie niet bijblijft
verdwijnt.

Hijgend hopen
de lopende band
ooit achter je te laten,
zwoegen, zweten, beuken:
vroeger lijkt later altijd leuker.

GELUK

Ik geef niet op. Een panda vindt het doodgewoon dat hij of zij een panda is, zijn panda's niet mee bezig, niets dat knaagt, er is geen vraag, het besef ontbreekt, dat hebben gelukkige mensen ook.

Geluk is iets dat er niet is. Ik, blinde, raad er naar, zie gezegende leegte, vredige afwezigheid, onverstoorbaar onbewustzijn, vanzelfsprekend zwijgt het gebrek aan twijfel.

Benoemen of omklemmen van geluk is nutteloos: het treurige besef dat geluk weer weg kan raken maakt jou tot bange bewaker, exact wat je vreest is wat dan gebeurt: dan wurg je het.

Geluk is niet het laatste stukje van de puzzel. Geluk is lucht: een panda in een bamboebos, die niet weet dat hij of zij een panda is, eet iets dat nooit geleden heeft aan vrees te worden opgegeten.